

Planiranje, provođenje i vrednovanje problemske nastave

Mr.sc. Natalija Šnidarić, pedagoginja savjetnica
Škola za medicinske sestre Mlinarska

*Vještina poučavanja sve se više pretvara u
umijeće poučavanja djece da sama sebe
poučavaju*

Dryden, Vos (2001., str.492): Revolucija u učenju

STRATEGIJE PLANIRANJA

prema Mattesu

1. Usredotočenost na kompetenciju (skup ishoda)
2. Postavljanje jasnih i strukturiranih ciljeva
3. Raspraviti s učenicima o oblicima i metodama rada
4. Pojasniti što će se frontalno poučavati, a u kojoj mjeri učenici uče samostalno i na vlastitu odgovornost
5. Uključivanje što većeg broja učenika u komunikacijsku primjenu nakon obrade gradiva (verbaliziranje naučenog)

PLANIRANJE NASTAVNOG PROCESA

1. Razumljivi i primjereni ciljevi u skladu s odgojno-obrazovnim ishodima

2. Odabir adekvatnih oblika i metoda- potiču aktivno sudjelovanje učenika u nastavnom procesu

3. Povezivanje sadržaja s prethodnim iskustvom te uvođenje u nove spoznaje

4. Struktura nastavne jedinice u cilju motivacije i održavanja pozornosti učenika

ZNAČAJ ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

NASTAVNICIMA

- određivanje načina vrednovanja, nastavnih aktivnosti/nastavnih strategija i sadržaja/izvora
- Vođenje bilješki - praćenje napredovanja učenika/ostvarenosti ishoda

UČENICIMA

- slika što moraju ostvariti/što se očekuje da postignu, okvir za učenje

RODITELJIMA

- slika o kompetencijama, praćenje i podrška u napredovanju djeteta i ostvarenju odgojno-obrazovnih ishoda

MI NAUČIMO

10% ČITANJEM

20 % SLUŠANJEM

30 % GLEDANJEM

50% GLEDANJEM I
SLUŠANJEM

70% ONOG ŠTO
IZGOVORIMO

**90% ONOGA ŠTO
IZGOVORIMO I UČINIMO**

Dryden, Vos (2001.,str.100): Revolucija u učenju

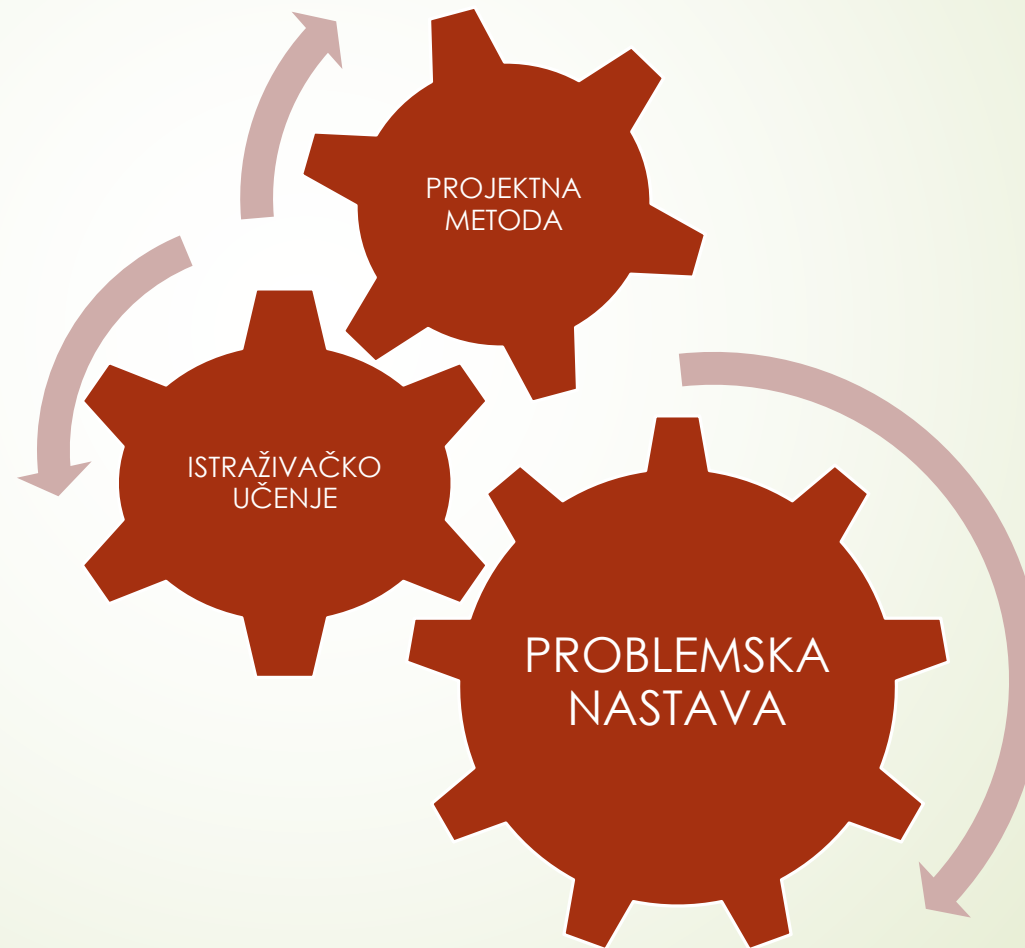

UČENIK NET-GENERACIJE

prema Matijeвиću

Organizacija nastave u kojoj je glavni subjekt učenik... situacije u kojima učenici mogu istraživati, otkrivati, razgovarati, kreirati, izrađivati...

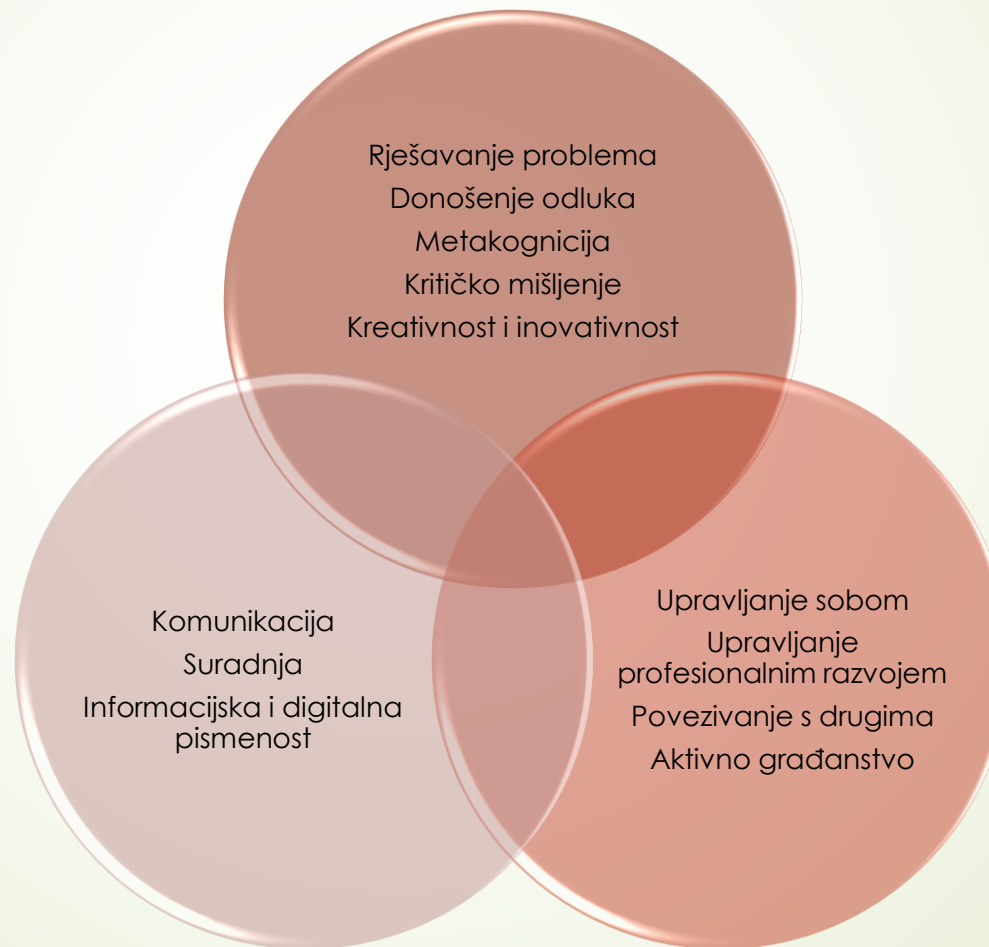
„AKTIVNA” NASTAVA

GENERIČKE KOMPETENCIJE

Nacionalni kurikulum

PROBLEMSKA NASTAVA

- Aktivno učenje
- Motivacija
- Samostalnost i odgovornost
- Kritičko mišljenje
- Povezivanje
- Samoregulacija učenja

PROBLEMSKA NASTAVA

Problem/tema

Izvori (pisani/digitalni)

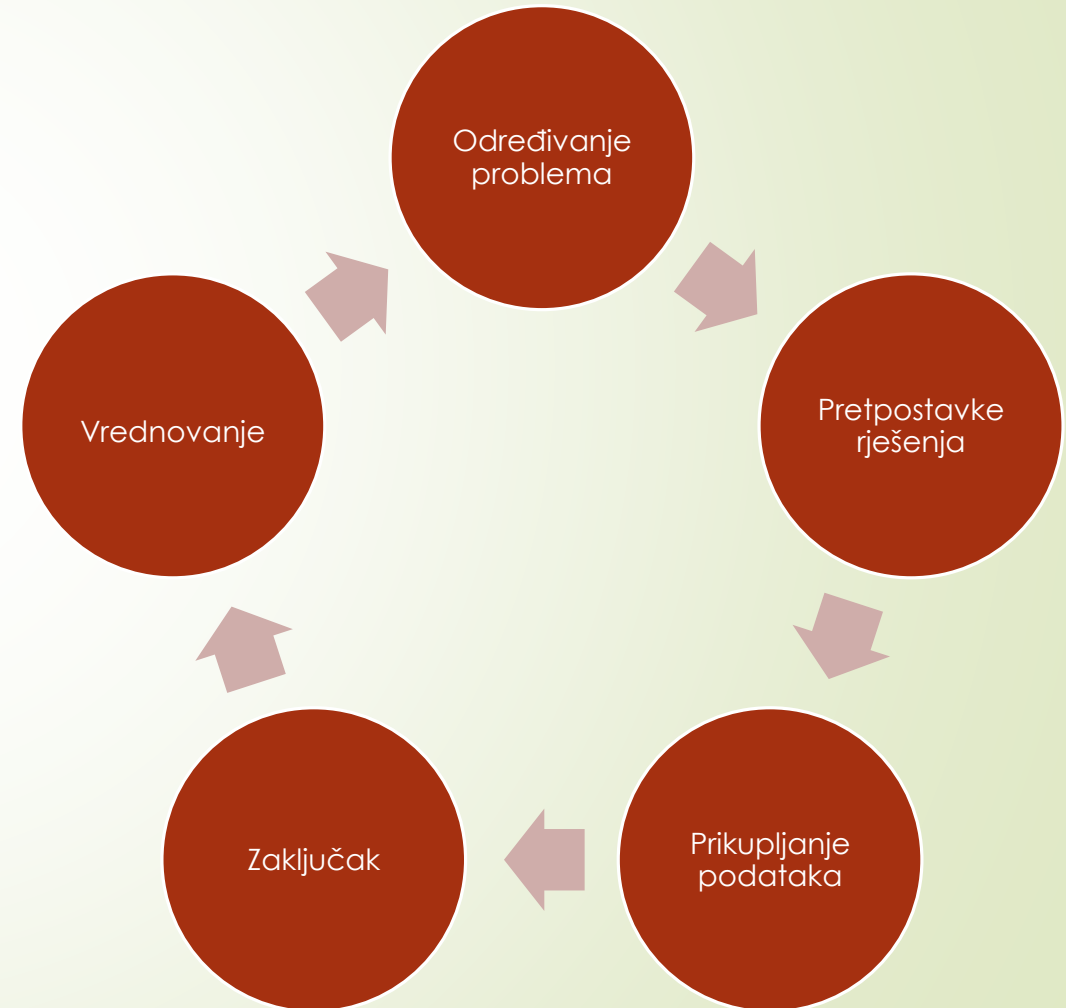

Učenici istražuju/pretražuju/odgovaraju na pitanja

Rješenja/nove spoznaje (vođeno i provjereno od strane nastavnika)

PROBLEMSKA NASTAVA

PROBLEMSKA NASTAVA

PRETPOSTAVKE RJEŠENJA-HIPOTEZE

INDUKTIVNO

Izvođenje novih zaključaka temeljem znanja/informacija koje su nam poznate ili predstavljene

DEDUKTIVNO

Korištenje općih/generalnih pravila kako bi se predvidjela buduća radnja/događaj

PITANJA I RASPRAVA

PRIJE UČENJA

Evokacija, motivacija
Priprema za temu
Aktiviranje predznanja/
Podsjećanje na već poznato

TIJEKOM DONOŠENJA ZAKLJUČAKA

Pitanja koja usmjeravaju
istraživački dio,
ciljana pitanja
(tko, što, gdje, kako, koliko...)

ANALITIČKA PITANJA

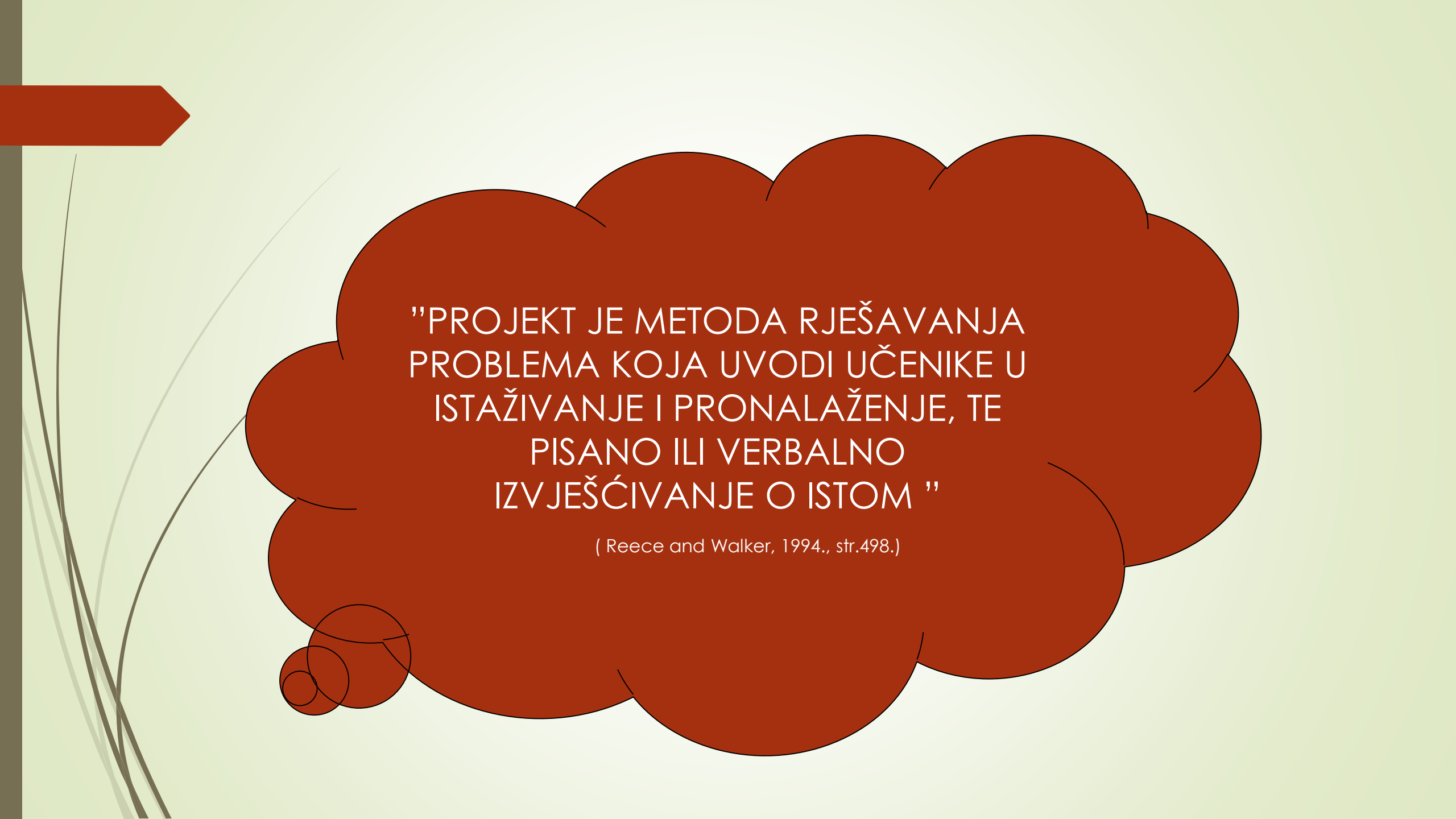

Analiza informacija
Kritički pristup informacijama
Pogreške/argumenti/
stavovi

ZAKLJUČAK

- Završna faza/etapa problemske nastave
- Rezultat rješavanja problema/istraživačkog dijela
- Izvješćivanje

"PROJEKT JE METODA RJEŠAVANJA
PROBLEMA KOJA UVODI UČENIKE U
ISTAŽIVANJE I PRONALAŽENJE, TE
PISANO ILI VERBALNO
IZVJEŠĆIVANJE O ISTOM "

(Reece and Walker, 1994., str.498.)

PROJEKTNA NASTAVA

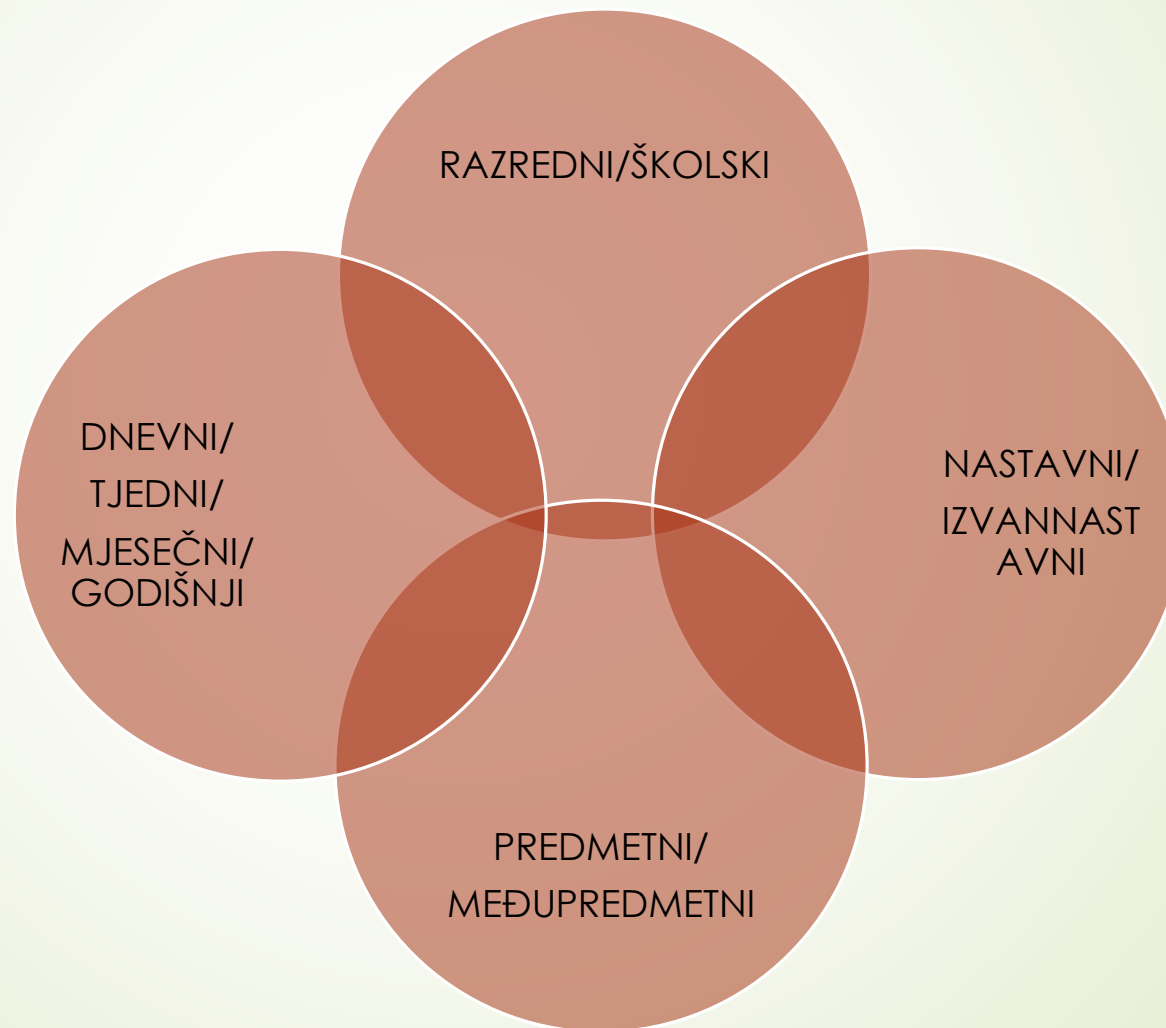
METODA RADA

- -samoorganizacija učenja u skupinama
- -nastava usmjerena na učenika (ne sadržaj)
- -nastavni rad u obliku projekta
- -samovrednovanje postignuća učenika
- -povezanost sadržaja (međupredmetno/korelacije unutar kurikuluma)

ISHODI

- -razumjeti sadržaj
- -razvijati intelektualne vještine: analizu, primjenu, kritičko mišljenje
- -rješavati probleme/pronalaziti adekvatna rješenja
- -učiti se odgovornosti za proces učenja i realizaciju zadataka
- -stjecati raznoliko i zanimljivo iskustvo učenja

PROJEKT

PROJEKT

- ✓ Cilj
- ✓ Zadaci
- ✓ Istraživački dio
- ✓ Suradnički dio
- ✓ Vremenski rok
- ✓ Završni proizvod – način prezentacije/izvješćivanja

ETAPE PROJEKTA

1. Odabir teme/postavljanje problema projekta ➡ dio gradiva redovnih predmeta – povezanost više predmeta, izborni sadržaji, međupredmetne teme...
2. Određivanje cilja i zadaća/koraka projekta, hipoteza te vremenskog okvira
3. Planiranje ➡ podjela uloga i zadataka u grupi, izbor materijala i metoda rada, mjesto i vrijeme rada, način praćenja realizacije...
4. Provedba projekta ➡ izvođenje istraživanja/ pretraživanje izvora, rasprava/ provedba projekta prema planu uz stalno nastavnikovo praćenje učeničkih uradaka
5. Predstavljnje projekta ➡ prikaz rezultata projekta/predstavljnje/prezentiranje/objava...
6. Vrednovanje projekta ➡ procjena ostvarenosti projekta, provedbe i predstavljanja projekta, uspjesi, teškoće ...

PREDSTAVLJANJE PROJEKTA

Izrada učeniških (individualnih) portfolia

Fotodokumentacija

Video-zapisi

Plakati

Materijali/brošure sa tematskim sadržajima

Power-point prezentacije

Izveštaji na mrežnim stranicama škole

Projektni sat-otvoreni sat

Projektni dan – otvoreni dan

Izrada novina

Igrokaz

Knjiga razrednih projekata...

VREDNOVANJE

Prva i posljednja karika odgojno - obrazovnog procesa

Procjena
postignuća
učenika

FORMATIVNO (PR)OCJENJIVANJE

Polazna
točka za
daljnje planiranje

VREDNOVANJE

Pravilnik...(NN 82/2019)

Sustavno prikupljanje podataka u procesu učenja i postignutoj razini o-o ishoda (kompetencijama, znanjima, vještinama, sposobnostima, samostalnosti i odgovornosti prema radu) u skladu s unaprijed definiranim i prihvaćenim metodama i elementima

SVRHA VREDNOVANJA

.... svrha vrednovanja nije samo "mjerjenje" učeničkih znanja i vještina nego prije svega poboljšanje učenja i razumijevanje nastavnih sadržaja....

- učenicima osigurati pedagoške povratne informacije
- osigurati nastavnicima povratne informacije o učeničkom napretku
- motivirati učenike
- osigurati evidenciju napretka
- poslužiti kao izraz sadašnjih postignuća
- ocijeniti učeničku spremnost za buduće učenje

Kyriacou, 1995.

TRI PRISTUPA VREDNOVANJU

VREDNOVANJE ZA UČENJE

Služi za unapređivanje i
planiranje budućeg učenja i
poučavanja

Ne rezultira ocjenom

VREDNOVANJE KAO UČENJE

Podrazumijeva aktivno
uključivanje učenika u proces
vrednovanja te razvoj
učeničkog autonomnog i
samoreguliranog pristupa
učenju

Ne rezultira ocjenom

VREDNOVANJE NAUČENOG

Pridavanje brojčane ili opisne
vrijednosti rezultatima praćenja
i provjeravanja učenikovog
rada prema sastavnicama
ocjenjivanja svakog nastavnog
predmeta

OCJENJIVANJE razine
postignuća učenika

PRAĆENJE UČENIKA

- A) Osmisliti sustav
- B) Bilješke tijekom promatranja učenika
- C) Praćenje pojedinih učenika tijekom sata
- D) Kratki zapis
- E) Jedan segment vrednovanja

POVRATNA INFORMACIJA UČENIKU

- „korektivna” – objašnjenje T/N (konkretno, ciljano)
- Pravovremena
- Odgovara kriteriju – razini postignuća (ishodu)
- Samo-ocjenjivanje učenika – praćenje vlastitog napretka

POVRATNA INFORMACIJA UČENIKU

- ✓ Što je cilj/što se očekuje
- ✓ Koliko napreduje
- ✓ Koliko je blizu cilja/očekivanja
- ✓ Što još mora poduzeti da ostvari planirano

POVRATNA INFORMACIJA

DOBRA

- Jasno se izražavaš, nastoj promijeniti redoslijed riječi u rečenici
- Odličan odgovor, provjeri zareze
- Lako uočavaš dinamiku i tempo, ali trebaš uvježbati prepoznavanje boje tona
- Provjeri usklađenost mjernih jedinica pri računanju
- U raspravi poveži teorijsko znanje s rezultatima istraživanja

LOŠA

- Dobro napravljeno
- To moraš promijeniti
- Poradi na pisanju
- Više slušaj glazbu...

NAČIN PRAĆENJA I VREDNOVANJA RADA UČENIKA

CHECK LISTE

- praćenje individualnih postignuća
- procjena postignuća skupine

EVALUACIJSKE LISTE

- procjena nastavnika
- samoprocjena učenika

VREDNOVANJE

- Ono što se učilo i poučavalo
- Na način na koji se poučavalo
- Pitanja od strane učenika

PRIMJER

LITERATURA

Bašić, Bilić (2016.): **Odnosi u školi**, Učiteljski fakultet, Zagreb

Bognar, Matijević (2002.): **Didaktika**, Školska knjiga, Zagreb

Cindrić, Miljković, Strugar (2010.): **Didaktika i kurikulum**, IEP-D2, Zagreb

Dryden, Vos (2001.): **Revolucija u učenju**, Educa, Zagreb

Mattes (2007.): **Rutinski planirati-učinkovito poučavati**, Naklada Ljevak, Zagreb

Matijević (ur.) (2017.): **Nastava i škola za net-generacije**, Učiteljski fakultet, Zagreb

Matijević, Radovanović (2011.): **Nastava usmjerena na učenika**, ŠN, Zagreb

LITERATURA

Matijević, Topolovčan (2017.): **Multimedijska didaktika**, Učiteljski fakultet i Školska knjiga, Zagreb

Marzano, Pickering, Pollock (2006.): **Nastavne strategije**, Educa, Zagreb

Glasser (2004.): **Kvalitetna škola**, Educa, Zagreb

Kyriacou, C. (1995.): **Temeljna nastavna umijeća**, Educa, Zagreb

Terhart, E. (2001.): **Metode poučavanja i učenja**, Educa, Zagreb